

บันทึก

เรื่อง อำนาจของกระทรวงการคลังในการให้ความเห็นชอบการถอนฟ้องคดี
กรณีส่วนราชการฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนจากเอกชน

กองทัพบกได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๐๔๒๑/๓๕๗๙ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ ถึงกรมบัญชีกลางความว่า กองทัพบกได้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการฟ้องร้อยตรี เล็ก ดีศิริ ให้ชดใช้เงินจำนวน ๘๒,๓๑๐ บาท ร้อยตรี ไสวนาชัย ชดใช้เงินจำนวน ๔๑,๘๖๔ บาท ร้อยตรี ทองใบ คำพุ่ม ชดใช้เงินจำนวน ๕๑,๑๙๐ บาท และสิบโท สมนึก พรหมจีน ชดใช้เงินจำนวน ๑๘,๕๐๐ บาทคืนให้แก่ทางราชการเนื่องจากบุคคลดังกล่าวเบิกรับเงินค่ารักษาพยาบาลไปจากทางราชการโดยไม่มีสิทธิ ต่อมาจำเลยในทุกคดีได้นำเงินมาชดใช้แก่ทางราชการครบถ้วนตามจำนวนในฟ้อง กองทัพบกพิจารณาแล้วเห็นว่าเมื่อจำเลยได้ยินยอมรับผิดชอบโดยนำเงินตามจำนวนในฟ้องมาชดใช้คืนให้แก่ทางราชการครบถ้วนแล้วย่อมเป็นผลดีต่อทางราชการที่ไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีในชั้นศาลอีกต่อไป สมควรถอนฟ้องให้จำเลยทั้งสิ้น แต่เนื่องจากเงินค่ารักษาพยาบาลดังกล่าวเป็นเงินในงบประมาณส่วนกลางประกอบกับขณะนี้คดียังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล ดังนั้น กองทัพบกจึงขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาให้ความเห็นชอบในการถอนฟ้องจำเลยทั้งสิ้น

กรมบัญชีกลางได้พิจารณาเรื่องที่กองทัพบกหารือแล้ว เห็นว่าตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มิได้กำหนดให้กระทรวงการคลังมีหน้าที่ในการพิจารณาหรือให้ความเห็นชอบในการถอนฟ้องคดีที่หน่วยงานของรัฐเป็นโจทก์แต่ประการใด จึงมีหนังสือ ที่ กค ๐๔๒๖.๖/๗๐๓๖ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ หารือไปยังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะส่วนราชการผู้ดูแลระเบียบของสำนักนายกรัฐมนตรี ขอให้พิจารณาว่าการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการถอนฟ้องในคดีที่หน่วยงานของรัฐเป็นโจทก์เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดและเป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบใด

ต่อมาได้มีการร่วมหารือระหว่างผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีผู้แทนกระทรวงการคลัง และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ผลการร่วมหารือสรุปได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นผู้ร่างและออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว ในขั้นต้นสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาควรจะเป็นเจ้าของเรื่องในการวินิจฉัยตีความเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงมีหนังสือที่ นร ๑๓๐๔/๔๘๑๔ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาข้อหารือของกองทัพบก

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้พิจารณาข้อหารือของกองทัพบกตาม

หนังสือกองทัพบก ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๔๒๑/๓๕๗๙ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ และเอกสารซึ่งส่งมาประกอบการพิจารณาแล้ว สรุปข้อเท็จจริงได้ว่า กองทัพบกได้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการฟ้อง ร้อยตรี เล็ก ดีศิริ (ศาลจังหวัดพิษณุโลกคดีหมายเลขดำ ที่ ๙๘๙/๒๕๓๙ วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๓๙) ร้อยตรี ไสว นาชัย (ศาลจังหวัดพิษณุโลก คดีหมายเลขดำที่ ๑๐๒๓/๒๕๓๙ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๙) ร้อยตรี ทองใบ คำพุ่ม (ศาลจังหวัดพิษณุโลก คดีหมายเลขดำที่ ๙๘๘/๒๕๓๙ วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๓๙) และสิบโท สมนึก พรหมจีน (ศาลแขวงพิษณุโลกคดีหมายเลขดำที่ ๑๗๘/๒๕๓๙ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๙) ชดใช้เงินคืนแก่ทางราชการ เนื่องจากบุคคลดังกล่าวซึ่งเป็นข้าราชการบำเหน็จบำนาญเบิกรับเงินค่ารักษาพยาบาลไปจากทางราชการโดยไม่มีสิทธิ ต่อมาจำเลยในแต่ละคดีได้ยินยอมรับผิดชอบโดยนำเงินมาชดใช้แก่ทางราชการตามจำนวนในฟ้อง และทางราชการได้นำเงินส่งคลังจังหวัดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว (หลักฐานตามสำเนาใบส่งเงินรายได้แผ่นดินซึ่งคลังจังหวัดลงลายมือชื่อรับเงินวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๓๙ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๓๙ วันที่ และวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๓๙ ตามลำดับ) กองทัพบกพิจารณาแล้วเห็นว่าเมื่อจำเลยทุกคนได้ยินยอมรับผิดชอบโดยนำเงินมาชดใช้ทางราชการครบถ้วนแล้วย่อมเป็นผลดีต่อทางราชการ จึงสมควรถอนฟ้องจำเลยทั้งสิ้น แต่เนื่องจากขณะนี้คดียังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล จึงขอให้กระทรวงการคลังพิจารณา

จากข้อเท็จจริงและปัญหาข้างต้นนี้ เมื่อมีข้อเท็จจริงว่าบุคคลตามที่กองทัพบกแจ้งมานั้นเป็นข้าราชการบำเหน็จบำนาญ กรณีจึงเป็นเรื่องที่บุคคลซึ่งมิใช่ข้าราชการกระทำการละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น กฎหมายและระเบียบที่จะเรียกร้องเอากับบุคคลดังกล่าวเพื่อให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ จึงมิใช่พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่จะเป็นไปตามหลักกฎหมายแพ่ง ซึ่งเมื่อจำเลยขอชดใช้เงินต่อทางราชการ ย่อมเป็นการขอประนีประนอมยอมความกับโจทก์ กองทัพบกในฐานะโจทก์จึงย่อมกระทำได้โดยหารือกับกระทรวงการคลังซึ่งเป็นส่วนราชการผู้ที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินแผ่นดินตามบทบัญญัติมาตรา ๙^๑ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ ฉะนั้น เมื่อกระทรวงการคลังเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินของแผ่นดินดังกล่าว การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการถอนฟ้องคดีที่หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นโจทก์ฟ้องเอกชนเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนที่รัฐเป็นผู้เสียหายยอมเป็นอำนาจของกระทรวงการคลังที่จะเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบได้

^๑ มาตรา ๙ กระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินแผ่นดินภาษีอากร การรักษากิจการเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ กิจการอันกฎหมายบัญญัติให้เป็นการผูกขาดของรัฐ กิจการหารายได้ ซึ่งรัฐมีอำนาจดำเนินการได้แต่ผู้เดียวตามกฎหมาย และไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรมอื่น และกิจการซึ่งจะเป็นสัญญาผูกพันต่อเมื่อรัฐบาลได้ให้อำนาจหรือให้สัตยาบัน รวมทั้งการค้ำประกันหนี้ของส่วนราชการ องค์การของรัฐ สถาบันการเงิน และรัฐวิสาหกิจ

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนคานต์

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนคานต์)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๕๐